ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a JUDr. Jiřího Pally v právní věci žalobce: **I. M.**, zast. JUDr. Petrem Živělou, advokátem, se sídlem Puškinova 5, Vyškov, proti žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje,** se sídlem Žerotínovo nám. 3/5, Brno, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 1. 2. 2012, č. j. 30 A 63/2011 - 29,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Žalovaný rozhodnutím ze dne 26. 5. 2011, č. j. JMK 7335/2011, zamítl odvolání žalobce proti rozhodnutí Magistrátu města Brna, odboru dopravněsprávních činností ze dne 13. 9. 2010, č.j.: ODSČ-232/B-10, a toto rozhodnutí potvrdil. Uvedeným rozhodnutím Magistrátu města Brna byly podle § 123f odst. 3 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů, zamítnuty námitky žalobce proti záznamům bodů v registru řidičů, které byly provedeny na základě oznámení Policie České republiky ze dne 1. 12. 2008, č. j. MRBM-55313 PŘ-2008-11, ze dne 13. 2. 2009, č. j. KRPB-14134 PŘ-2009-060211, č. j. KRPB-41403 PŘ-2009-060211, ze dne 14. 4. 2009, ze dne 23. 6. 2009, č. j. KRPB 78992 PŘ-2009-0600VE, ze dne 22. 2. 2010, č. j. MP-1131601D-09 a ze dne 12. 5. 2010, č. j. KRPB-64138 PŘ-2010-060206 a tyto záznamy provedené na základě výše uvedených oznámení policie České republiky a Městské policie Brno byly potvrzeny.

Žalobce podal proti shora uvedenému rozhodnutí žalovaného žalobu, v níž uvedl, že rozhodnutím správních orgánů obou stupňů se cítí poškozen a zkrácen na svých právech. Domáhal se soudního přezkumu zákonnosti těchto rozhodnutí, především pak přezkumu postupu při zaznamenání bodů v registru řidičů, a dále pak přezkumu toho, zda přiřazené body mají oporu v podkladech uvedených v § 123b zákona o provozu na pozemních komunikacích, zda v konkrétních případech byla pravomocně uložena sankce za přestupek spočívající v jednání zařazeném do bodového hodnocení, jakož i správnosti přiřazení bodů za jednotlivé přestupky. Požádal o přiznání odkladného účinku žaloby a navrhl, aby krajský soud rozhodnutí správních orgánů obou stupňů zrušil, věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení a uložil žalovanému povinnost nahradit žalobci náklady řízení k rukám jeho právního zástupce.

Krajský soud v Brně usnesením ze dne 29. 9. 2011, č. j. 30 A 63/2011 – 18, žalobce vyzval, aby do deseti dnů od doručení tohoto usnesení zaplatil soudní poplatek za řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu ve výši 2000 Kč. Zároveň žalobce poučil, že nebude-li soudní poplatek ve stanovené lhůtě zaplacen, řízení bude zastaveno. Tato výzva byla doručena právnímu zástupci žalobce dne 5. 10. 2011.

Podáním ze dne 12. 10. 2011 žalobce požádal o osvobození od soudního poplatku s tím, že jeho současné finanční a majetkové poměry mu neumožňují předmětný soudní poplatek zaplatit.

Krajský soud v Brně žalobci zaslal v příloze přípisu ze dne 21. 10. 2011, č. j. 30 A 63/2001 – 22, formulář „Prohlášení o osobních a majetkových poměrech“ a vyzval jej, aby řádně vyplněný a podepsaný formulář vrátil na adresu krajského soudu ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Výzva spolu s přílohou byla doručena zástupci žalobce dne 12. 11. 2011, jak vyplývá ze záznamu na doručence založené v soudním spise. Žalobce však na výzvu soudu nereagoval.

Usnesením ze dne 9. 1. 2012, č. j. 30 A 63/2011 – 26, Krajský soud v Brně žádost žalobce o osvobození od soudních poplatků zamítl s odůvodněním, že u žalobce nejsou splněny podmínky pro osvobození od soudních poplatků podle § 36 odst. 3 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále též „s. ř. s.“), neboť žalobce nereagoval na výzvu krajského soudu ze dne 21. 10. 2011.

Poté krajský soud usnesením ze dne 11. 1. 2012, č. j. 30 A 63/2011 – 27, žalobce opětovně vyzval k zaplacení soudního poplatku ve lhůtě 10 dnů od doručení usnesení a poučil jej o následcích jeho nezaplacení, tj. možnosti zastavení řízení.

Usnesením ze dne 1. 2. 2012, č. j. 30 A 63/2011 – 29, krajský soud řízení zastavil a rozhodl dále, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. V odůvodnění poukázal na skutečnost, že přestože byl žalobce dne 11. 1. 2012 opětovně vyzván k úhradě předepsaného poplatku ve lhůtě deseti dnů, (přičemž tato výzva byla doručena jeho zástupci dne 16. 1. 2012), nebyl do dne rozhodnutí předepsaný poplatek zaplacen. Krajský soud proto v souladu s § 47 písm. c) s. ř. s. za použití § 9 odst. 1 zákona o soudních poplatcích řízení zastavil.

Proti tomuto usnesení krajského soudu podal žalobce (dále též „stěžovatel“) včas kasační stížnost, v níž namítal, že poplatek ve výši 2000 Kč za předmětné řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu byl dne 20. 3. 2012 zaplacen v pokladně Krajského soudu v Brně. Podle stěžovatele tak byl soudní poplatek zaplacen před nabytím právní moci usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 1. 2. 2012, č. j. 30 A 63/2011 – 29. Stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížností napadené usnesení krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

Z obsahu kasační stížnosti vyplývá, že ji stěžovatel podal z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., podle kterého lze kasační stížnost podat z důvodů tvrzené nezákonnosti rozhodnutí o odmítnutí návrhu nebo o zastavení řízení.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené usnesení v souladu s ustanovením § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel uplatnil v kasační stížnosti, a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Krajský soud v předkládací uvedl, že usnesení o zastavení řízení ze dne 1. 2. 2012, č. j. 30 A 63/2011 – 29, nabylo právní moci dne 7. 3. 2012. Poplatek za řízení však byl zaplacen až dne 20. 3. 2012 a k jeho zaplacení tak došlo až po nabytí právní moci usnesení o zastavení řízení.

Nejvyšší správní soud se s uvedeným hodnocením ztotožňuje.

Právní úprava splatnosti soudních poplatků je obsažena v ustanoveních zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, jehož § 4 odst. 1 písm. a) stanoví, že poplatková povinnost za řízení vzniká okamžikem podání žaloby či jiného návrhu na zahájení řízení. Poplatek je dle § 7 odst. 1 zákona o soudních poplatcích splatný dnem vzniku poplatkové povinnosti, tedy dnem podání žaloby a není vázán na výzvu soudu. Ustanovení § 9 citovaného zákona pak upravuje následky nezaplacení soudního poplatku, kdy ukládá soudu vyzvat poplatníka, aby ve stanovené lhůtě poplatek uhradil. Součástí této výzvy musí být dle ustanovení § 9 odst. 3 zákona o soudních poplatcích také poučení o následcích nezaplacení poplatku ve stanovené lhůtě, tedy riziku zastavení řízení pro neuhrazení soudního poplatku.

Z předloženého spisu krajského soudu je zřejmé, že stěžovatel byl usnesením ze dne 11. 1. 2012, č. j. 30 A 63/2011 – 27, vyzván k uhrazení soudního poplatku ve výši 2000 Kč, a to ve lhůtě 10 dnů ode dne doručení výzvy (usnesení). Stěžovatel byl současně řádně poučen o následcích nezaplacení soudního poplatku. Tato výzva byla zástupci stěžovatele doručena dne 16. 1. 2012. Požadovaný poplatek však nebyl uhrazen ve stanovené lhůtě ani na základě této výzvy.

Zákon o soudních poplatcích v ustanovení § 9 odst. 1 stanoví, že soud přistoupí k zastavení řízení poté, kdy marně uplyne lhůta k uhrazení soudního poplatku na základě výzvy. Krajský soud proto vydal dne 1. 2. 2012 napadené usnesení, jímž řízení o žalobě zastavil.

Podle § 9 odst. 7 zákona o soudních poplatcích, *usnesení o zastavení řízení pro nezaplacení poplatku zruší soud, který usnesení vydal, je-li poplatek zaplacen ve věcech správního soudnictví dříve, než usnesení nabylo právní moci, a v ostatních věcech nejpozději do konce lhůty k odvolání proti tomuto usnesení. Nabude-li usnesení o zastavení řízení pro nezaplacení poplatku právní moci, zaniká poplatková povinnost.* Stěžovatel měl tudíž možnost uhradit soudní poplatek až do okamžiku nabytí právní moci rozhodnutí krajského soudu o zastavení řízení pro nezaplacení soudního poplatku. Z doručenky založené ve spise krajského soudu je zřejmé, že kasační stížností napadené usnesení krajského soudu o zastavení řízení bylo zástupci stěžovatele doručeno dne 7. 3. 2012. Téhož dne tak toto usnesení nabylo právní moci, neboť rozhodnutí krajského soudu ve věcech správního soudnictví nabývá právní moci dnem jeho doručení účastníkovi řízení (resp. jeho zástupci).

Nejvyšší správní soud v tomto směru odkazuje na rozsudek téhož soudu ze dne 17. 4. 2008, č. j. 5 Afs 1/2007 – 172, podle něhož rozhodnutí ve věci správního soudnictví nabývá právní moci dnem, kdy bylo doručeno účastníkům řízení (§ 54 odst. 5 a § 55 odst. 5 s. ř. s.), a to uplynutím posledního okamžiku tohoto dne. Naposledy v tento den má tudíž účastník možnost zaplatit soudní poplatek včas. Stěžovatel jej však zaplatil až 20. 3. 2012 vylepením kolkových známek v hodnotě 2000 Kč na stejnopisu usnesení krajského soudu ze dne 11. 1. 2012, č. j. 30 A 63/2011 – 27 (jímž byl vyzván k jeho zaplacení) a téhož dne odevzdaným osobně v podatelně Krajského soudu v Brně. Učinil tak až třináctý den po nabytí právní moci usnesení krajského soudu o zastavení řízení a tudíž opožděně.

Krajský soud proto postupoval v souladu se zákonem, pokud za této situace neuplatnil závěry plynoucí z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 3. 2007, č. j. 5 Afs 112/2006 – 41, podle něhož situace, kdy je soudní poplatek zaplacen ještě i v den, kdy rozhodnutí o zastavení řízení pro nezaplacení soudního poplatku nabývá právní moci, má za následek, že toto usnesení, ačkoliv je řádně doručeno účastníkům řízení (jejich zástupcům, jsou-li v řízení zastoupení) nenabývá právní moci a v tomto případě soud, který usnesení vydal, je sám zruší a může pokračovat v řízení. V opačném případě, je-li soudní poplatek zaplacen později (tak jak tomu bylo i v projednávané věci), již tak učinit nemůže.

Pro úplnost nutno dodat, že krajský soud nepostupoval v rozporu se zákonem, či stávající judikaturou správních soudů (a ostatně i Ústavního soudu), pokud výzvu k zaplacení soudního poplatku zaslal toliko zástupci stěžovatele. Podle rozsudku rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 7. 2005, č. j. 2 Afs 187/2004 – 69, ... *zaplacení soudního poplatku není úkonem, který má osobně vykonat účastník řízení; je-li účastník řízení zastoupen, výzva k zaplacení soudního poplatku se doručuje podle § 42 odst. 2 s. ř. s. pouze jeho zástupci. Za stávající úpravy správního soudnictví není tímto postupem omezen přístup k soudu*).

Se zřetelem k výše uvedenému Nejvyšší správní soud v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. podanou kasační stížnost zamítl. O věci přitom rozhodl bez jednání postupem podle § 109 odst. 1 s. ř. s.

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť stěžovatel nebyl v kasační stížnosti úspěšný a žalovanému žádné náklady řízení nevznikly (§ 60 odst. 1 a § 120 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 16. května 2012

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu